

Internetconsultatie: Besluit van school naar duurzaam werk & Regeling regionaal programma

Reactie Doorstroompuntregio Flevoland 18

Vooraf

Doorstroompuntregio Flevoland steunt en is in de basis blij met de wet en regeling. De voorgestelde aanpak geeft meer ruimte voor samenwerking en helpt om beter samen te werken tussen verschillende partijen. En ook schotten te doorbreken.

Wel hebben we zorgen over de planning. Het besluit komt waarschijnlijk pas in het najaar, terwijl voor de meeste regio's geldt dat de subsidie aanvraag dan al nagenoeg gereed moet zijn voor regionale besluitvorming. Ook worden de middelen pas in maart 2026 toegekend, waardoor veel maatregelen pas in schooljaar 2026-2027 kunnen starten. Dit belemmert een snelle en effectieve uitvoering.

Opgave

De regeling biedt ruimte voor samenwerking, maatwerk en een brede aanpak. Tegelijk merken we dat er nog veel regels zijn over hoe regio's hun programma moeten vormgeven. We begrijpen de behoefte aan sturing maar vragen aandacht voor voldoende ruimte in de regeling om in de praktijk te leren en ontwikkelen.

De regeling is sterk gericht op de aanpak van voortijdig schoolverlaten (vsv). In de teksten en regels staan de contactgemeente en contactschool centraal, en minder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente. Een voorbeeld is de zin 'de centrumgemeente sluit aan' bij het regionaal bestuurlijk overleg – in plaats van een formulering als is mede verantwoordelijk of partner in. Wij pleiten ervoor om deze samenwerking gelijkwaardiger in de regeling naar voorkomt.

De opgave van de wet is het versterken van jongeren bij hun schoolloopbaan, de route naar werk en maatschappelijke participatie. De streefcijfers richten zich alleen op het voorkomen van schooluitval en deelname aan onderwijs of werk. Wij vinden dat er ook waardering moet komen voor andere manieren waarop jongeren zich ontwikkelen en meedoen in de samenleving.

In het kader van voorkomen van schooluitval zien we graag een duidelijkere relatie met de verandering naar schoolaanwezigheid.

Verder wordt in de regeling gesproken over 'de behoefte van jongeren'. Wij gaan ervan uit dat dit betekent dat professionals maatwerk bieden. Het is niet realistisch om te verwachten dat elke jongere zelf precies weet wat hij of zij nodig heeft. Dat vraagt een te grote mate van zelfredzaamheid.

Wij hechten aan meer aandacht voor leerrechten van jongeren, in ieder geval jongeren tot 23 jaar. Een gevoeld knelpunt is dat de mbo diplomaroute voor jongeren bekostigd wordt door OCW, maar niet de mbo praktijkleren routes (mbo certificaat, praktijkverklaring). Juist voor jongeren die (nog) geen mbo diploma kunnen behalen ontbreekt de bekostiging door OCW en middelen bij gemeenten en in de arbeidsmarktregio, waardoor jongeren niet altijd de meest passende loopbaan- en

leerroute kunnen volgen om te komen tot een duurzame deelname aan de arbeidsmarkt.

We gaan er vanuit dat de opleidingen in de derde leerweg van het mbo ook meegenomen worden in de DUO-gegevens als deelname aan onderwijs.

Samenwerking

Wij willen dat gemeenten (Werk & Inkomen) zelf jongeren kunnen benaderen en begeleiden en daarbij direct kunnen samenwerken met scholen. Nu kan dat alleen als de school het initiatief neemt.

Een efficiënte en bij voorkeur automatische gegevensuitwisseling zou dit makkelijker maken.

Het delen van gegevens binnen gemeenten, tussen gemeenten en scholen en tussen verschillende domeinen is noodzakelijk voor de samenwerking die de wet wil bevorderen. Dit moet duidelijk in de wet geregeld worden. Meer expliciete 'kan'-bepalingen helpen om dit mogelijk te maken. Bij voorkeur krijgen medewerkers van de Participatiewet en het Doorstroompunt toegang tot een gedeelde database.

Daarnaast vinden wij dat er meer aandacht moet zijn voor samenwerking en gegevensuitwisseling met ketenpartners zoals het UWV, in ieder geval m.b.t. WW-uitkeringen. Dit helpt om jongeren beter te begeleiden.

Data

Een knelpunt binnen deze regeling is dat er weinig gegevens beschikbaar zijn over jongeren die risico lopen op voortijdig schoolverlaten. De cijfers zijn niet altijd inzichtelijk of bruikbaar voor regio's. Wij pleiten ervoor dat het CBS de cijfers over (potentieel) vsv beter toegankelijk en toepasbaar maakt.

Ook vragen wij ons af of de huidige cijfers van het CBS goed genoeg inzicht geven in kwetsbare jongeren op mbo-niveau 3 en 4. Het is belangrijk dat deze groep niet wordt vergeten. Daarom pleiten wij voor een bredere en gedetailleerdere benadering van de data.

Conclusie

Wij steunen de bedoeling van de wet en regeling en zien kansen om jongeren beter te begeleiden naar werk en deelname in de maatschappij. Tegelijk vragen wij aandacht voor de planning, de gelijkwaardigheid in samenwerking, de waardering van bredere maatschappelijke participatie en de juridische basis voor gegevensdeling. Daarnaast is het belangrijk dat data beter beschikbaar en bruikbaar wordt, zodat we jongeren zo goed mogelijk kunnen ondersteunen.